

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto VI. - Štev. 13

Gorica - 1. aprila 1954 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Za zdrav optimizem!

V življenju vsakega človeka kakor tudi v življenju vsake organizacije in naroda pridejo trenutki malodušja. Spominjam se, kako je bilo na veliki petek leta 1941. Tedaj so čete ital. vojske prekoračile bivšo italijansko-jugoslovansko mejo od zapadne meje s severa, in predno so se ljudje prav zavedli, Jugoslavije ni bilo več. Slovenija pa razkosana. Tedaj mi je prijatelj pisal zelo obupano pismo. V odgovoru pa sem ga spomnil: »Prijatelj, človek gre na Golgota, da bo trpel in umrl in da bo vstal povelčan,« priča Cankar. Tudi za jugoslovanske narode je prišla taka ura. Treba je, da vztrajamo! Vsi niso vztrajali. Ivan Hribar je skočil v Gruberjev kanal in se pri svojih 90 letih utopil. Čemu?

Pozneje so prišli taki trenutki malodušja še večkrat. Posebno se je to zgodilo meseca maja leta 1945. Prišel je tedaj znanec in potožil: »Glej, vsega je konec! Kmalu nato me je poiskal eden tedaj odločujočih komunistov v Gorici, ter se pobahal: »Zavezniki so nam na Koroškem izročili domobrance. Vse smo vas uničili. Kaj še čakate?« Res, hudi so bili tisti dnevi. Malodušje bi človeka skoraj premagalo. Ali prav tedaj se je zasejalo seme novega upanja. Onemu partizanu sem odgovoril: »Mi se ne borimo z orožjem, zato nas z mečem ne morete premagati. Sicer pa bomo videli, kdo bo

zadnji zmagal.« Danes lahko mirno ugotovimo, da zadnje zmage nimajo še, ne tu na Goriškem ne v domovini. Nas je vedno več, njih pa vedno manj. Da bi zakrili svoj revščino, iščejo zopet zaveznikov. Pri tem mi ne prestopajo sili v spomin ona basen o muhi in volu. Vol je oral na njivi. Pa prileti muha in sede volu na uhelj. Mimo prileti sosed čmrlj in vpraša: »Kaj pa delaš?« Muha ošabno odgovori: »Orjem!« Tako bomo čez nekaj časa slišali nekatere ljudi, kako se bodo bahali kot ona muha pred čmrljem.

Mi pa vemo, da bo le tisti ostal, kdor raste predvsem iz svojih sil in lastne moči. Če organizem ni zdrav, mu vse injekcije ne pomorejo. Mi pa čutimo, da smo zdravi zato, ker rastemo iz krščanskih idealov, in zato, ker poganjamo iz narodnih tal. Nismo se izneverili krščanstvu, ki je večno; nismo se izneverili narodu, ki je vekovit. Zato nas kljub vsemu ne zmaguje malodušje. Nasprotno, v prihodnost gledamo z zaupanjem, da bo že skoraj čas in konec velike črne maše, da bomo namesto »Miserere« zapeli »Te Deum laudamus!« Da poročimo s Cankarjem:

»Minila je na vekomaj črna maša trpljenja, sramote in groze, zazvonilo je k večni veliki maši radosti in ljubezni.

Tedeum! ...«

Egiptovske zmešnjave

Egiptovske notranje razmere so vedno bolj zmešane in zapletene. Gen. Naguib, ki je koncem februarja izgubil vso svojo oblast in ki je čez nekaj dni potem združil ponovno skoro vso oblast v svojih rokah, je bil prve dneve tega tedna na tem, da ga Revolucionarni svet zopet potisne v stran ter popolnoma eliminiira iz egiptovskega javnega življenja. Kako se bo boj med Revolucionarnim svetom in gen. Naguibom končal, je težko predvideti, ker se egiptovski dogodki zelo naglo razvijajo in ker so možna vsa mogoča presenečenja.

Kakor je znano, je veljal gen. Naguib kot nekak diktator. Njegovi tovariši v Revolucionarnem svetu so mu celo očitali, da si je hotel prisvojiti absolutno oblast v državi s tem, da je zahteval zase pravico veta za vse sklepe Revolucionarnega sveta. To da je bil tudi glavni razlog, zaradi katerega so ga pred enim dobrim mesecem odstavili.

Ko je prišel čez nekaj dni zopet do polne oblasti, je zahteval povrnitev k ustavnemu in parlamentarnemu življenju. Ljudstvu je obljubil razpis novih volitev ter ukinitve sedanega izrednega stanja. Politične stranke bi se smele zopet organizirati, vsi njihovi politični voditelji, ki so bili po zaporih, bi morali biti izpuščeni. In res, že pretekli teden so izpustili na svobodo stotine »mu-

slimanskih bratov« in pristašev drugih strank, med njimi tudi bivšega ministrskega predsednika wafidista Mustafa Nahasa.

Vsi ti svobodoljubni ukrepi so vzbudili v vrstah tako zvane Osvobodilne fronte, ki je bila za časa diktature edina dovoljena stranka, ostre proteste. Prišlo je do demonstracij pred vladno palačo, toda minister

Sovjetska zveza je naznanila pretekli teden (25. marca) konec okupacijskega režima v Vzhodni Nemčiji ter proglasila Vzhodno Nemčijo za samostojno državo, ki bo mogla voditi samostojno svoje notranje in zunanje zadeve. Sovjetske čete ostanejo »začasno« še v deželi, a Sovjetska zveza ohrani le tiste naloge, ki so združene z garancijami varnosti, ki jih je Sovjetska zveza sprejela s štiričlansko potsdamsko pogodbo 1945. leta.

Ameriško zunanje ministrstvo je izjavilo, da je sovjetsko priznanje popolne vzhodnonemške neodvisnosti le propagandna poteza sovjetske vlade in da bi se sedanja vzhodnonemška vlada zaradi ljudskega sovraštva in nasprotstva takoj zrušila, ako bi sovjetske čete zapustile deželo.

Nemški podkancler Bluecher pa se je o sovjetskem koraku takole izrazil: »Izjava sovjetske vlade je del sovjetske propagande. Naši bratje in naše sestre ne bodo občutili nobene spremembe, kajti v sovjetski coni bo vladala še nadalje popolna sužnost, kot jo opazujemo v vseh ostalih moskovskih satelitskih državah.«

Podobno se je izrazil nemški kancler Adenauer na ciampinskem letališču, ko je dospel zadnji petek na svoj rimski obisk.

V angleških diplomatskih krogih so pa poudarili, da je Sovjetska zve-

za narodno orientacijo Salah Salem je pregovoril demonstrante, da so se mirno razšli. Povedal jim je namreč, da je bila osvoboditev muslimanskih bratov potrebna, da se ohrani složnost dežele.

Druge demonstracije so se vršile na vseh učiliščih »Ibrahim« v bližini mesta Heliopolisa. Tam se je zbralo več sto študentov, ki so demonstrirali zoper vojaško diktaturo ter vzklikali zoper polkovnika Nassera in ministra Salah Salema: »Dol z megalomanskim Nasserom in plesalcem Salah Salemom!«

Revolucionarni svet je 25. marca izdal in razglasil sledeče sklepe: Upostavitve strank, ki so bile razpuščene po državnem udaru, bo zopet dovoljena. Revolucionarni svet ne bo ustanovil nobene svoje stranke. Nobenemu ne bo prepovedano posluževati se političnih pravic. Razpišejo se volitve za ustavodajno skupščino, kateri bo Revolucionarni svet izročil 24. julija vso oblast.

Toda že tri dni po teh sklepih, to je zadnji nedeljo, se je politična situacija popolnoma spremenila. Pristaši Revolucionarnega sveta in polkovnika Nassera so prišli medtem zopet do moči. V izredni seji je Revolucionarni svet preklekal prejšnje sklepe in major Salah Salem je mogel demonstrirajoči množici naznaniti, da bo Revolucionarni svet ostal tudi po 24. juliju na oblasti.

Kako se bo ta boj za oblast končal, ni mogoče reči, posebno ker je celó egiptovska vojska v tem oziru razdeljena. Medtem ko podpira del armade polk. Nasser, so se oddelki oklopnih enot postavili na stran gen. Naguiba. Tudi študentska mladina demonstrira za gen. Naguiba in za povrnitev Egipta k rednemu parlamentarnemu življenju, medtem ko je skupina mladih revolucionarnih častnikov ponudila polk. Nasseru vso svojo pomoč. Da bi bila zmešnjava še večja, so nekateri sindikati napovedali zadnji ponedeljek popolno stavko.

Takšno približno je bilo stanje v Egiptu ob začetku tekočega tedna. Kako se je medtem nadalje razvijalo, bomo pa prihodnjič poročali.

Samostojnost Vzhodne Nemčije

za s koncesijami, ki jih je dala Vzhodni Nemčiji, prehitela v nekem oziru zapadne velesile. Dala je namreč Vzhodni Nemčiji to, kar bo dobila Zapadna Nemčija šele takrat, ko bo in če bo evropska obrambna pogodba potrjena. Se razume, da je tudi ta trditev le propagandnega značaja, naperjena v prvi vrsti proti Franciji, ki se ne more odločiti, da bi potrdila evropsko obrambno pogodbo. O resničnem pomenu sovjetske izjave so tudi angleški krogi popolnoma na jasnem, vedo namreč, da bo v Vzhodni Nemčiji tudi za naprej gospodovala in vedrila Sovjetska zveza in da se je Sovjetska zveza odločila k zadnjemu koraku le zaradi tega, da bi izbrisala vtis, ki ga je bila napravila s svojim negativnim zadržanjem na zadnji berlinski konferenci.

Vendar se nam zdi, da sovjetsko priznanje vzhodnonemške samostojnosti ni bilo samo propagandnega značaja, ampak da je zasledovalo pri tem tudi konkretne sovjetske koristi. Vzhodna Nemčija bo uživala, čeravno bo pod sovjetskim varstvom, vsaj neko formalno samostojnost. Imela bo lahko svoje državne zastopnike po vseh državah, ki so pod sovjetskim vplivom, pa tudi po ostalih, ki jo bodo priznale. Nasproti Zapadni Nemčiji bo nastopala ali vsaj skušala nastopati kot enakopravna, poleg tega si bo lahko ustvarila armado, ne da bi ji

Finančno stanje Italije

Minister za proračun Vanoni je pretekli teden razložil v rimskem parlamentu finančno in gospodarsko stanje Italije. Iz njegovega poročila smo povzeli sledeče podatke:

Lansko leto (1953) je bilo za Italijo ugodno. Narodni dohodek se je povečal nasproti letu 1952 za sedem odstotkov ter je znašal 10.893 milijard lir. Kmetijski dohodek sam je dosegel preteklo leto 2288 milijard nasproti 2053 milijardam v l. 1952.

Povečala se je tudi industrijska proizvodnja in sicer za 9'9 odstotkov nasproti prejšnjemu letu.

V preteklem letu so znašale investicije celotnega kapitala 2.230 milijard nasproti 2.120 milijardam prejšnjega leta. Pri teh investicijah je bila deležna država z 922 milijardami, ostalo odpade na privatni kapital.

Skrbi atomskih poskusov

Razstrelitev vodikove bombe, ki se je izvršila 1. marca na enem izmed Maršalskih otokov in ki je presenetila celo atomske izvedence, je posebno razburila angleško javno mnenje ter povzročila živahne razprave in celo proteste s strani nekaterih angleških dnevnikov.

Tako je n. pr. laburistični »Daily Herald« zahteval v svojem uvodniku z naslovom »Proč z ono bombom«, naj Združene države opustijo nadaljnje poskuse z vodikovo bombom, ter poudaril med drugim, da Tihi ocean ni kako ameriško jezero in da odločitev o tveganju zastrupitve po radioaktivnih žarkih ne sme biti odvisna samo od Združenih držav.

Podobno zaskrbljenost izražajo tudi drugi listi, čemur se ne smemo čuditi, če pomislimo, da bi bila v slučaju vojne Anglija nedvomno eden izmed prvih ciljev sovjetskih bombnih napadov.

O zadnji razstrelitvi vodikove bombe je govoril tudi predsednik Eisenhower. Priznal je, da se je moralo pri zadnji termonuklearni

Nezadovoljivo stanje se kaže v zunanji trgovini. Medtem ko je Italija uvozila za 1.497 milijard blaga, ga je izvozila samo za 930 milijard, kar predstavlja 567 milijard izgube. Zato bo treba, je poudaril Vanoni, delati za povečanje izvoza, kajti zmanjšanje uvoza, s čimer bi lahko zmanjšali bilančno razliko, bi pomenilo zmanjšanje notranjega konsumma in investicij. Če se hočemo temu izogniti, potrebujemo mednarodne pomoči in sodelovanja.

Minister Vanoni je med drugim omenil tudi zboljanje življenjske ravni italijanskega ljudstva, kar je razvidno iz povečanja osebnega dohodka, porabe živinskih kalorij in kupovanja dragocenejših izdelkov. Vanoni je tudi opozoril, da se je število brezposelnih zmanjšalo v lanskem letu za sto tisoč oseb.

eksplodiziji zgoditi nekaj, kar je z začudenjem presenetilo celo atomske strokovnjake. Pri tem je omenil, da ne more dati podrobnejših novic o omenjeni razstrelitvi, ker se predsednik komisije za atomsko energijo, admiral Lewis Strauss, še ni vrnil v Združene države.

Medtem so pristojne oblasti naznanile, da so razširile ozemlje atomskih poskusov na način, da ne bo nobene nevarnosti, da bi bil kak človek zaradi teh poskusov poškodovan ali da bi nevarno radijsko izžarevanje prekoračilo varnostno ozemlje. Tudi je ameriški mornariški minister obvestil vse ladje, da je bilo nevarno ozemlje povečano od 150.000 kvadr. km na 800.000 kvadr. km, kar pomeni, da se bodo morale ladje od sedaj naprej držati vsaj 500 km v oddaljenosti od kraja bodočih atomskih poskusov. Govorilo se je namreč, da mislijo Združene države razstreliti v kratkem vodikovo bombo, ki bo štirikrat močnejša od tiste, ki so jo zadnjič razstrelili. Zadnje vesti pa pravijo, da so razstrelitev te bombe odpovedali za sedaj na poznejši čas. Kakšna bo moč te nove bombe, razvidimo že iz dejstva, da je sila zadnjič razstreljene bombe dosegla silo, ki jo razvije 14 milijonov ton tritola. Neki japonski list trdi celo, da take sile niso dosegli vsi izstrelki z vsemi bombami vred, ki so jih izstrelili v zadnji svetovni vojni.

O zadnji razstrelitvi vodikove bombe so razpravljali tudi v angleški spodnji zbornici, kjer je lord Salisbury izrekel tele besede: »Učinkovitost vodikove bombe ne bo dosegla svojega namena, kajti za trajni mir je potrebno nekaj bolj pozitivnega, nekaj, kar bi lahko prebilo neprodorni zid miselnosti, ki nas loči od Vzhoda. Naša, kakor tudi naloga naših zaveznikov bi morala biti, da ustvarimo brez vsake zatajitve naših načel svet, ki bo mogel pri vsej svoji različnosti mnenj živeti v neki medsebojni složnosti. To je bilo sicer vedno važno, a postalo je tisočkrat važnejše sedaj, ko nam je znano, da imajo Amerikanci in Rusi vodikovo bombo. To strahotno orožje moramo sprejeti ne morda kot móro bodočnosti, ampak kot ostudno stvarnost sodobnosti. To ne pomeni sicer, da se je zaradi tega svetovna vojna bolj približala, pač pa bi moralo pomeniti, da bo svetovna vojna, ako bodo imeli narodi le nekaj zdravega čuta, od sedaj naprej nemogoča. Nevarnost je le v tem, ako bi kdo vodil posle svoje države na način, ki bi ga privedel v tak položaj, da bi se ne mogel umakniti, ne da bi ponižal svoj narod.

PRI RADIJSKI ODDAJI »VERA IN NAŠ ČAS« BO GOVORIL V NEDELJO 4. APRILA OB 9.30 Č. G. ANGEL KOSMAČ O SPOVEDI.

Sončni mrki v juniju

Ameriške letalske sile bodo obširno študirale sončni mrk, ki bo v juniju. Poveljstvo raziskovalnega oddelka letalstva bo s tremi različnimi metodami izmerilo razdalje med mrkom in tako skušalo določiti točnejše razdalje med točkami v Združenih državah in Evropi. Meritve bodo izvršili iz oporišč v Kanadi, Labradorju in Iranu.

Sestra Cecilija je pobegnila iz Bratislave

Sestra Cecilija, usmiljenka, slovaška katoliška redovnica iz Bratislave, je pred nedavnim odpotovala v Združene države. Pa ne iz Češkoslovaške. Iz Nemčije, iz begunstva. Dobrodelne organizacije ameriških katoličanov so ji omogočile prevoz preko Océana, da bo v oaklandskem samostanu v Kaliforniji dalje delovala za namene, ki si jih je izbrala, ko se je odločila za samostansko življenje.

Marsikaj je doživela sestra Cecilija doma in na poti v svobodo. Marsikaj dramatičnega, nič manj dramatičnega kot so vsi pobegi pod svobodno sonce. Skoro dva meseca je trepetala v samostanu v pričakovanju, kdaj bo prišla policija in naprtila preiskavo. Zaradi nje, ki se je morala skrivati zato, ker je delala dobro.

V neki bolnišnici v Bratislavi je bil njen redovni dom. Tam je pomagala dvema duhovnikoma in neki preganjeni družini na begu v svobodo. To je bil njen zločin, zločin pred komunistično oblastjo, ki je že od pomladi 1952 pričela sistematično preganjati vse, kar je na Češkoslovaškem vernega, zlasti duhovnike in redovnice. Najprej so udarili po škofih. Dva so obsodili na dosmrtno ječo, tretjega na 25 let ječe. Potem so prišli na vrsto vsi kaj vredni duhovniki, drug za drugim, za njimi verniki. Cerkvi najbolj vdani najprej. Sestra Cecilija tedaj ni držala križem rok. Pomagala je, kjer je mogla, ubožcem, ki so jih še bolne in onemogle vlačili iz bolnice v delovna taborišča. Bilo je to delo usmiljenja v najplemenitejšem smislu. In ko je policija zvedela za njene »zločine«, jo je nadzirala. Sedaj se je sestra Cecilija morala skrivati. Več mesecev je z njo trepetala vsa redovna družina v bolnišnici. Naposled pa so le prišli. Trije tovarni avtomobili milicnikov so okoličili samostan, policija je napravila preiskavo. Sestra Cecilija pa se je preoblekla v preprosto služabnico in v civilni obleki odšla mimo straž iz poslopja. Niso je spoznali, beg se ji je posrečil.

Brezmadežni

(L. ŠORLI)

Obkroža Te blesteči venec slave,
v sijaju dvanajstih zvezd žariš.
Vrtov nebeskih blažene vonjave
Ti, cvet najlepši, vseokrog budiš.

Presveta Mati, k nam poglej,
svoj plašč nad nas razpni,
ob Srcu svojem nas ogrej
v viharju naših dni.

Od vekov že spočeta in izbrana
vesoljstva Kralju si najdražja stvar;
s častjo najvišjo si odlikovana,
svetosti božje čudežni oltar.

Vsa lepa si brezmadežna Devica,
Ti slava ljudstva našega in čast.
Svoj tempelj v Tebi našla je Resnica,
po njej brezmejna tvoja je oblast.

Na to besedilo L. Šorlijeve je prof. M. Filej zložil blaglasno melodijo, ki se z besedilom povsem ujema. Napev je lahek, tako da se ga vsi pevski zbori in tudi ljudstvo brez težav naučijo. Na ta način naj postane ta pesem v tem Marijinem letu naša himna, ki se bo glasila na vseh skupnih Marijinih proslavah. Tržačani, ki imajo ravno sedaj v postu svoja Marijina slavlja, naj jo prvi uvedejo. Marijine družbe jo bodo ob svojem skupnem shodu na Repentabru v prihodnjem mesecu maju prav gotovo tudi pele. Naroča se naravnost pri prof. Fileju, via Seminario N. 7, Gorizia.

Nove Šmarnice

Te dni so izšle »Lilije« — šmarnična premišljevanja o sv. čistosti. Preč. g. šmarničar je spisal to knjigo že pred mnogimi leti, a jo je objavil v letosnjem spomin-skem letu Nje, ki jo je Izaija (35,1) napovedal kot »svetočo lilijo«.

Pisatelj je podal vernemu ljudstvu lepo sliko čistega srca v vseh dobah človekovega življenja, pa tudi tam, kjer se je dotaknil zablod, ki skrunijo sv. čistost in onesrečujejo uboega zemljana, je podal tozadevne moralne nauke s skozi in skozi čistimi, dostojnimi in obzirnimi besedami, tako da jih more s pridom brati vsak, ki hoče ostati čist ob vsem blatu modernege sveta.

Vsako premišljevanje spremljata dva zgleda: za moške in za ženske. Knjigi je dodani tudi nekaj lepih molitev in dve spodbudni pesmici.

Šmarnice so naprodaj v Kat. knjigarni v Gorici in pri Fortunatu v Trstu.

Toda kod in kam sedaj? Dolge mesece se je skrivala na raznih krajih. Mnogotere prijateljske zveze dobrih ljudi so ji pomagale. Pridružil se je še drugi skupini »skrivačev« — dvema duhovnikoma in dvema civilistoma. Neke noči, 9. januarja 1952, se jim je posrečilo priti preko reke Morave v sovjetsko cono Avstrije. Čez mesec dni so bili že v svobodni Nemčiji. Tam je potem sestra Cecilija služila v neki bolnišnici vse do letos. Ta čas so potekale priprave za njeno emigracijo. In sedaj je odšla preko morja, polna zaupanja v Boga, ki ji je pomagal, da bo nekoč poslal pomoč tudi rojakom, ki jih pušča za seboj v najhujšem suženjstvu.

700-letnica rojstva Marka Pola

Pred sedemsto leti se je rodil v Benetkah slavní potnik srednjega veka Marko Polo. Njegova rodbina se je preselila iz Dalmacije v Benetke. Ob njegovem rojstvu leta 1254 se je podal njegov oče Nikolaj na dolgo pot. Z bratom je prišel prav na kitajski dvor, kjer je takrat vladal sin Džingiskana Kublaj. Po petnajstih letih sta se vrnila domov s Kublajevim pismom za papeža. V pismu je prosil, naj papež pošlje na Kitajsko nekaj misijonarjev, ki bi dokazali resničnost krščanstva. Pošlje naj mu tudi nekaj olja, ki gori v cerkvi božjega groba v Jeruzalemu.

Tri leta kasneje l. 1271 so šli na pot oče Nikolaj, brat Matej in 18-letni Marko. Pot jih je vodila preko Male Azije, Arme-

nije, današnje Perzije in dalje preko cele Mongolije na Kitajsko. Potovali so tri leta. Kublaj jih je lepo sprejel in zadržal dolgo pri sebi. Na njegovem dvoru so imeli višji položaj, kakor vsak drugi kitajski dostojanstvenik. Marko je v tem času prehodil celo Kitajsko in bližnje dežele.

Po sedemnajstletnem bivanju na Kitajskem se je Marko Polo z očetom in stricem vračal v Evropo. Izabil je priložnost, da je spremljal Kublajev hčerko v Perzijo. V Benetke so prišli 24 let po svojem odhodu leta 1295. Vse bi izginito v požabo, če ne bi bil Marko Polo v vojni zajet in zaprt v Genovi leta 1298. V ječi je pripovedoval svoje dogodivščine nekemu Rustichelu iz Pise, ki je vse zapisal. In prav ta knjiga je naredila Marka Pola slavnega. V Seviliji v Španiji hranijo en

izvod Markove knjige, ki jo je imel Kristof Kolumb in je vanjo zapisoval na rob svoje pripombe.

Osli k jaslim, otroci k materam

Kdor ima mladino, tisti ima bodočnost. Da bi odrasle ljudi preustrojili v dobre komuniste, nad tem so jugoslovanski komunisti obupali. Zato pa hočejo dobiti v svoje roke mladino. Ne zadovoljijo se s tem, da kvarijo otroke v šoli. Tudi otroke v predšolski dobi hočejo zastrupljati z brezverstvom. Iztrgati jih hočejo iz obema staršev in jih spraviti v svoje zavode. Eno- do triletno otroke vabijo v otroške jasli, večje v otroške vrtce.

Vse to se skriva za lepiimi frazami. Mati naj odda dojenčka v otroške jasli, da se bo sama lažje posvetila poklicnemu delu. Ne sme biti sužnja moža in otrok. Predati se mora svojemu življenju.

Ker so pa slov. matere za take nauke precej gluhe, so iskali pomoči zdravnikov. Zdravniki naj bi dali ugodne izjave za otroške jasli. Tako pridejo novinarji v ljubljani k uglednemu otroškemu zdravniku in ga prosijo, naj napiše priporočilen članek o otroških jaslilih. Zdravnik se brani. Novinarji po svoji navadi pa le silijo vanj, naj kaj napiše. Zdravnik odgovarja, da ne bo ničesar pisal. Če že hočejo, jim bo nekaj povedal, toda tega naj nikjer ne pišejo. Širi naj se od ust do ust. Novinarji niso bili čisto zadovoljni, a ker ni bilo druge pomoči, so končno privolili. Zdravnik jim pravi: *otroci spadajo k materam in osli k jaslim!*

In posledice. Zdravnik je bil nekaj dni zaprt in nato upokojen. Novinarji so pa res poskrbeli, da se je ta njegova izjava širila, čeprav ni bila nikjer objavljena. Danes je poznana že skoraj po celi Sloveniji.

DROBNE NOVICE

Francoska častnika prekosila Piccardov record

Dva častnika francoske mornarice sta 15. februarja s posebno potapljaško ladjo »FNRS 3« prekosila Piccardov globinski record za 900 metrov in dosegla tako globino 4.500 metrov. Potopila sta se v morje v bližini afriškega mesta Dakar. Njihovo potovanje v globine je trajalo šest ur in na tej poti skozi vodne mase sta odkrila mnogo zanimivosti. Na samem dnu sta našla na čudna živa bitja, ki so vsled silnega pritiska, ki znaša 405 kg na kvadratni cm, vsa zvita in zgrbančena. Ker dnevnega svetloba ne prodira v take globine, so morske živali opremljene s fluorescenčnimi tipalkami, preko katerih oddajajo tako živo luč, da sta jih z reflektorji svoje ladje komaj prekosila.

Ko so dosedanjemu zmagovalcu morskimi globin, Piccardu, sporočili o tem novem recordu, je rekel: »Rad bi bil jaz prvi, ki bi stisnil roko tema junaškima fantoma.«

Mednarodna otroška pomoč

Otroški sklad Združenih narodov sporoča, da je v zadnjih treh letih izdal skoraj pol milijona dolarjev za zdravljenje pohabljenih otrok v trinajstih državah. Razen tega so še podpirali preučevanje zdravnikov, zaščiteni sester in socialnih delavcev. Vse prizadete države so prispevale za otroke še večje vsote.

Brezposelnost v Italiji

Po zadnjih podatkih statističnega urada je bilo v aprilu 1953 v Italiji 1.987.000 brezposelnih. Med vsemi državami na svetu ima Italija največ brezposelnih in to ne glede na to, da imajo nekatere države tudi trikrat več prebivalcev kot Italija. Število brezposelnih pa je verjetno še večje, če pomislimo, da niso vsi v tej statistiki mladi ljudje, ki so komaj končali šole in pa kmečki delavci.

Tudi milijoni ne zbršejo zločina

Tržaška občina je ponudila odvjetniku Addobattiju vsoto 1.500.000 lir, da bi s tem ublažila težak udarec, ki mu je bil prizadet s tragično smrtjo sina, ki je padel kot žrtev lanskilh novembrskih izgrediv pred cerkvijo sv. Antona v Trstu. Prav tako je tržaška občina ponudila iste vsote vstaliim sorodnikom novembrskih žrtiev. Odvjetnik Addobatti je ta dar tržaške občine z ogorčenjem odklonil. Pač moč dobro slutiti, kdo je glavni krivec smrti njegovega sina.

OPOZORILO

Izšla je 3. šte. »Duhovnega življenja«. Naročniki jo dobe na upravi »K.G.«.

TIHA NEDELJA

Takrat je Jezus rekel judovskim množicam: »Kdo izmed vas mi more dokazati greh? Če govorim resnico, zakaj mi vi ne verujete? Kdor je iz Boga, božje besede posluša. Zaradi tega jih vi ne poslušate, ker niste iz Boga.«

Judje so mu odgovorili: »Ali ne govorimo prav, da si Samarijan, in da imaš hudega duha?« Jezus je odgovoril: »Jaz nimam hudega duha, ampak častim svojega Očeta in vi mi čast jemljete. Jaz ne iščem svoje časti: je, kateri jo zahteva in sodi. Resnično, resnično, povem vam: Če kdo moj nauk spolni, vekomaj ne bo videl smrti.« Judje so mu rekli: »Zdaj smo spoznali, da imaš hudega duha. Abraham je umrl in preroki, in ti praviš: 'Če kdo moj nauk spolni, vekomaj ne bo okusil smrti.' Si mar ti večji ko naš oče Abraham, ki je umrl? Tudi preroki so umrli; koga sam sebe delaš?« Jezus je odgovoril: »Ako bi jaz častil sam sebe, bi moja čast ne bila nič. Moj Oče je, ki me časti, o katerem vi pravite; naš Bog je; pa ga ne poznate, a jaz ga poznam. In ako bi rekel, da ga ne poznam, bi bil podoben vam, bil bi lažnik. Toda poznam ga in njegovo besedo spolnjam. Vaš oče Abraham se je silno veselil, da bo videl moj dan; videl ga je in se vzradoval.«

Judje so mu torej rekli: »Še pet-

deset let nimaš in si Abrahama videl?« Jezus jim je rekel: »Resnično, resnično, povem vam: Preden je bil Abraham, sem bil jaz.« Tedaj so pobrali kamne, da bi jih vanj vrgli. Jezus pa se je skril in odšel iz templja. (Jan. 8, 46-59).

Proti koncu praznika šotorov, ki je judovsko ljudstvo spominjal na pot skozi puščavo in ko so obenem slavili konec trgatve, je Gospod nepričakovano začel učiti v templju. Okrog njega so se zbrale množice: eni so bili navdušeni nad Jezusovim naukom, dočim so sovražniki Jezusovi samo iskali prilike, da bi lahko Gospoda napadali in ga pred ljudstvom osramotili. V takem razpoloženju je nenadoma Gospod dvignil svoj glas, uprl svoj pogled v sovražnike in nasprotnike ter je odločno dejal: »Kdo izmed vas mi more dokazati greh?«

V tistem trenutku je Gospod vsem svojim poslušalcem in vsem poznejšim vernikom, torej tudi nam, predstavil svoje sveto življenje v posnemanje, kakor je to že ob drugih prilikah storil, ko je dejal: »Jaz sem pot, resnica in življenje. Nihče ne pride ko Očetu, razen po meni.« (Jan. 14,6), ali na drugem mestu »...učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen, in naši boste mir sovijim dušam.« (Mat. 11,29).

CERKVENI GLASBENIK

DUSAN JAKOMIN:

Naša pevška dolžnost v Marijinem letu

Marijino leto mora biti za nas prilika, da dosežemo in zboljšamo cerkveno ljudsko petje. Imamo že lepo navado, da se slovenski katoličani vsako leto zbiramo bodisi na skupnih romanjih, shodih ali pri večjih procesijah; letos še posebno. Kadar pa smo skupaj, najraje pojemo, ker s petjem najlepše izrazimo svojo vero, svojo bolelost, svoje potrebe; in ta svoja čustva najrajši povemo Mariji, ker v njej vidimo mater, ki nam hoče pomagati. Naše petje pa mora postati vedno bolj skupno, mogočno. Program, javljen v prejšnji številki, naj velja za vse. Zato je bil dan, da bo izpolnjen in izvršen.

Duhovniki, posebno katehetje, organisti, pevci, družbenice, vsi prispevajte in delajte za to, da bo vedno lepše in bogatejše ljudsko petje.

KATEHETJE — Silno važno in pomembno je vaše učenje v šoli. Tu je podlaga. Kjer katehet pride v razred s pesmijo, tam je pričakovan in z veseljem sprejet. Otroci radi pojejo, hočejo peti.

Kakor razmere dovoljujejo in po dani možnosti, vedno pojte. To ni nikaka zguba časa, nasprotno. Otroci se radi in kmalu naučijo. Potem se zgodi to, da učenci postanejo učitelji, doma namreč. Tu večkrat pojejo naučene pesmi, v družini šlišijo pesem, se je naučijo. Tako se pesem širi.

To povem iz lastne skušnjice. Sedanja mladina nam da zagotovilo, lepo zagotovilo, da bo v bodoče cerkveno ljudsko petje dobilo lep in velik razmah. Še nikoli niso otroci poznali toliko pesmi kot ravno sedaj. Ti otroci bodo zrasti, bodo postali »veliki«, naučenih pesmi ne bodo pozabili, nasprotno jih bodo peli, in petje bo postalo tako... množično. To moramo doseči. Marijino leto naj nam da novo pobudo in navdušenje za delo. Šola, krožki, vrtci, razni sestanki, kolonija — so lepe prilike za doseg tega cilja.

ORGANISTI — bodite vi prvi izvrševalci tega sporeda. Vi najbolj skrbite, da bodo vaši zbori znali in večkrat izvajali o-

menjene pesmi. Tako se bo neopaženo naučila vsa cerkev in kmalu bodo peli z vami. Vaše sodelovanje je dragoceno in nujno potrebno.

PEVCI — večinoma poznate pesmi sporede. Z večkratnim ponavljanjem naučite vse vaše nedeljske poslušalce. Bodite vedno in povsod podlaga ljudskega petja, posebno ob prvih nedeljah v mesecu. Vaše petje pa naj bo zbrano, brez kričanja in zavlačevanja, le tako bo zbudilo pobožnost, le tako bo vaše petje... lepo.

DRUŽBENICE — Pojte večkrat in širite te pesmi. Skrbite, da jih bodo vsi znali. Vaše delo je učinkovito. Najprej se boste ve zbrale pri skupnem shodu, ob tej priliki naj se pojejo te pesmi.

Revolucija žre otroke

Med zadnjimi italijanskimi ujetniki iz Rusije se je vrnil tudi jezuitski pater Peter Alegiana. V rimski cerkvi Del Gesù so imeli zato zahvalno pobožnost. Ob tej priliki je govoril p. Pelegrino. Povedal je več zanimivih stvari: Sovjetska revolucija je prej požrla svoje lastne sinove, preden je začela misliti na tujce. Leta 1921 je bilo od 535.000 članov komunistične partije kaznovanih z različnimi kaznimi nad 175.000. Leta 1928 je bilo odstranjenih iz stranke okrog 260.000 članov. Posebej so bili postavljeni pred sodišče in obsojeni kot vohuni in izdajalci vsi člani Leninevega politbiroja, razen Stalina. Ista usoda je doletela 11 ljudskih komisarjev, to je ministrov, leta 1936. Od 27 komunističnih vodij, ki so podpisali Stalinovo ustavo, jih je izginilo 15. Od 80 članov vojnega sveta jih je bilo obsojenih 70. Od 5 maršalov vojske so bili obsojeni 3; od generalov pa 60 odstotkov. Okrog 30.000 častnikov so prav tako obsodili kot vohune in izdajalce.

Ruski procesi se po večini začnejo na podlagi anonimnih ovadb in se nadalju-

jejo za zaprtimi vrati, brez obrambe, brez priziva ter se končajo na podlagi že znanih izsiljenih samooobtožb.

Podobni napadi na pravico se dogajajo v vseh sovjetskih podložnih satelitskih državah. V sovjetskih taboriščih se nahajajo okrog 20 milijonov mož in žena. Vse te grozovitosti predstavljajo nerazumljivo zagonetko; še bolj nerazumljivo je odobravanje vseh teh zločinov.

Ob koncu je dejal p. Pelegrino: Katoličani in vsi pošteni ljudje se ne smejo dati zapeljati od videza pošteništva, ki ga delajo in kažejo do nas levičarske stranke. Problem povratka k bolj milim navadam je zelo otežčen zaradi neskladja med našim pojmovanjem in pojmovanjem na njihovi strani. Našo potrpežljivost razlagajo za slabost, naše dostojanstvo za reakcijo, našo očitno resnico označujejo za propagandno spekulacijo. Iz tega sledi samo en nauk: Od vsakega, ki zapusti Boga in njegove zakone, je mogoče pričakovati največje krivice.

Dr. ANTON KACIN:

Srečko Kosovel

Ob 50-letnici rojstva

Rodil se je Srečko Kosovel 18. marca 1904 v Sežani na Krasu. Starši niso bili Kraševci. Oče Anton je bil doma iz Črnice, mati Katarina Stresova pa iz Sužida pri Kobaridu. Očeta je učiteljska služba zanesla v Sežano in potem v Tomaj. Značajne poteze in lastnosti Vipavcev in Gorjanov so se v tej družini ugodno mešale; iz nje so namreč izšli trije umetniki: Stano (roj. 1895 v Sežani), pesnik; Karmela (roj. 1899 v Sežani), pianistka in skladateljica; ter Srečko, najmlajši, a najmočnejša osebnost.

Srečko je otroška leta preživel v Tomaju. Kraška pokrajina, lepa, otožna in sugestivna, se mu je vtisnila v dušo ter je močno vplivala na tvorbo njegovega značaja. »Vsaka skala, vsako drevo, vsak grm, vsaka cesta ima svojo povest. Pojdi čez Kras na tiho gnojnjo med molčeče bore in poslušaj! In skala ti pove svojo povest, povest o življenju. Kaj zato, če je bilo to življenje bridko in samotno? Je zapisal pozneje (Izbrane pesmi, 1931, št. 13). V Tomaju je začel hoditi v šolo. Že takrat je bil telesno slaboten. Med vojno so se starši zaradi bližine fronte odločili, da ga pošljejo v Ljubljano, kjer so bile najbližje slovenske srednje šole. Doma se je pripravljaval za izpit čez prvi razred realke. Jeseni 1916 ga je napravil in se vpisal potem kot redni učenec v drugi razred. Maturiral je 1922. Nato je vstopil na univerzo v Ljubljani. Na filozofski fakulteti je poslušal predavanja iz slovenskega in romanskega jezikoslovja, iz primerjalne književnosti, filozofije in umetnostne zgodovine. Študiral je vestno; veliko je bral, veliko pisal. Že kot srednješolac se je moral boriti s pomanjkanjem, čeprav so ga od doma podpirali. Na univerzi se mu ni godilo boljše. Biti je moral velikokrat lačen. Motiv gladi je večkrat vpletel v svoje pesmi. Zdjaj toži, da je v svoji obedi sobi samote, gladi pijan. (Moji drugovi. — Zbrano delo, 1946, str. 358). Pretresljivo

neposredno podaja to obupno življenje njegova črtica »Kruha, kjer pravi med drugim takole: »Soba št. 24... V sobi nas je petero. Petero študentov. ...Ura je enajst... Ena misel, ena disonanca: kruh. — Lačen sem! — — Obrazi so se mučno nagubali. — — Nova skrivnost je stopila pred nas: kruh. — — Kruh!« (Zbrane pesmi, 1931, št. 23). Iz podobnega razpoloženja je nastala pesem »Starka za vasjo«.

»Lačni otroci ležijo na senu, burja vihra skozi lino pod nizkim, sivim čelom hiše — noč je pokrila ravnino.

Mali sanja: droben krompirček, ne oden — polna skleda.

Drugi prav:

V trdem zidu grize glad.

Človek ni več človek.

(Glad)

Na univerzi se je Kosovel preživel največ z instrukcijami in skromnimi honorarji; živel je v večnem pomanjkanju. Že po naravi slabotno telo je začelo hirati. Ni se moglo dolgo braniti bolezni, ki se je pridružila splošni telesni oslabelosti. Pozimi 1925 je začel vidno bolehati, v februarju 1926 ga je influenza vrgla na bolniško posteljo. Ležal je dober mesec. Ko se mu je za silo vrnilo zdravje, je šel za Veliko noč domov v Tomaj. Tam se mu je bolezen ponovila. Moči so mu vidno pojemale. Trpel je hude bolečine, a pomoči, rešitve ni bilo. Spravljen s svetom in z Bogom je umrl 27. marca 1926.

Pogreb je bil kljub svinčenežem o zračju, ki ga je povzročil fašizem, lep in veličasten. Mrtvega pesnika so nesli kraški visokošolci na tomajsko pokopališče. Cvetja je bilo toliko, da so grob z njim kar pokrili. Na krsto v odprtem grobu je padel tudi šopek rož, ki je bil ovit s slovenskim traktom. (Se nadaljuje)

PROTESTNA SPOMENICA

Kmetijske in obrtne zadruge v Trstu
guvernerju Wintertonu

V pismu z dne 11. marca 1954, ki ga tu prilagam v prepisu, je tržaška podružnica »Banke d'Italia« sporočila predsedniku podpisane »Kmetijske in obrtne zadruge v Trstu«, po ukazu Finančnega oddelka Zavezniške vojaške uprave, da je ta zavrnili prošnjo, ki jo je zadruga vložila 22. oktobra 1953. za dosego priznanja kreditnega poslovanja, kakor določa zakon št. 375 z dne 12. marca 1936, ki še vedno velja na tukajšnjem področju.

Ker je Finančni oddelek in vsa civilna uprava Zavezniške vojaške uprave pod Vašim neposrednim vodstvom, se obračamo na Vas, gospod general, da bi nastopili pri Vam podrejenem Finančnem oddelku ter dosegli preklic zgoraj omenjenega ukrepa, ki ga Slovenci smatramo za odkrito gospodarsko zapostavljanje s politično-rasističnim ozadjem.

Nadalje Vas naprošamo, naj bi nam bila istočasno priznana pravica do kreditnega poslovanja, kakor to predpisuje zgoraj navedeni zakon, ker so razlogi, katere je Finančni oddelek navedel za zavrnitev naše prošnje, brez podlage ter v nasprotju z naklonjenim postopkom do italijanskih bank in druž, ki delujejo na področju. Res je, priznamo, da je italijanski bank v Trstu preveč, toda med njimi ni nobene

slovenske in nobene na zadrugi podlagi, kakor naša! Prav v tem dejstvu je ugotovitev gospodarskega in plemenskega zapostavljanja Slovencev!

Gospodarsko delovanje kmetijskih in obrtnih zadrug se nanaša na sprejemanje majhnih vlog ter na dovoljevanje majhnih posojil svojim članom. Na tem področju so tovrstne ustanove neneadomestljive, ker banke ne morejo nikdar izvrševati teh poslov ali celo nadomestiti te ustanove pri pomoči, ki jo nudijo kmetom in obrtnikom za povečanje njihove izdelovalne zmogljivosti in splošnega napredka ter blaginje na področju.

Dobra petina tržaškega prebivalstva slovenske narodnosti nima zdaj niti ene same denarne ustanove, medtem ko je lepo številu italijanskih, od katerih je nad deset podružnic italijanskih bank začelo delovati po drugi svetovni vojni, to je pod zavezniško upravo.

Prav zato predstavlja ukrep Finančnega oddelka Zavezniške vojaške uprave jasen primer gospodarskega zapostavljanja Slovencev ter istočasno dokazuje, da se tudi italijanski zakoni na anglo-ameriškem področju uporabljajo samo v korist državljanov in ustanov s prednostnimi pravicami, medtem ko nosijo vsi politično in moralno

odgovornost za tako stanje izključno zavezniške zaupne oblasti.

Treba je nadalje naglasiti, da imajo Slovenci izdajo dovoljenja za kreditno poslovanje za dolžnost nadrejenih oblasti, to je za svojo pravico, nikdar za uslugo, ker se zavedajo, da morajo sami nositi težko breme, ki je povezano z delom medsebojne pomoči v skupno korist ter brez najmanjše škode za javno upravo.

Zato je naša želja, gospod general, da v korist ugleda dveh demokratičnih držav, ki jih tu predstavljate, storite konec gospodarski sabotaži in monopolističnim težnjam, ki zavirajo razvoj svobodne trgovine in svobodne konkurence.

Storili bomo po naših močeh, gospod general, da bo o tem zapostavljanju obveščena krajevna in mednarodna javnost.

V pričakovanju Vaših zadevnih ukrepov, se podpisujemo z odličnim spoštovanjem!

Upravni in nadzorni odbor

»Kmetijske in obrtne zadruge v Trstu«
(sledijo podpisi)

Trst, 20. marca 1954.

Isti odbor je poslal pismo tudi maršalu Titu, kot predsedniku jugoslovanske republike. V pismu opozarja Tita na krivično postopanje rimskih funkcionarjev do slov. prebivalstva na STO-ju že sedaj, ko ni še odločena usoda STO-ja. Kaj bi bilo šele oni dan, ko bi ti ljudje zares postali gosposdarji! Slovensko prebivalstvo v Trstu in na področju, prepuščenem Italiji, bi bilo zavestno prepuščeno rodomoru!

Samogovor „Prim. dnevnika“

Ta list je nedavno od tega pisal o protestu Openecv proti italijanskemu rekreatoriju. V tej zadevi nismo prejeli nikoli nobenega dopisa, zato ne moremo o tem povedati svojega mnenja. Preseneča pa nas, da isti dopis napada dve osebi, ki protesta nista podpisali. Če je tistemu časopisu zadeva res pri srcu, bi bilo pričakovati, da bo odložil obračunavanje s tistimi, ki se protestu niso pridružili, na poznejši čas. Teh dveh spoštovanih oseb ne bomo tu branili, ker je nepotrebno in si verjetno tega niti ne želita. Najprej zato, ker je krščanskemu človeku v čast, ako ga napada komunistično časopisje. Posebno velja to na Tržaškem, kjer je značajnemu javnemu delavcu nerodno, če se nikoli vanj ne obregne komunistični tisk. Najbolj pa zato, ker je prišlo do tega napada iz strankarskih razlogov in ne radi dobre stvari. Izvršnemu odboru nekega omizja ljudi je bilo treba dati priliko, da v »Prim. dnevniku« objavijo vest, ki je drugje niso mogli iztrobiti v svet. Zato nima smisla odgovarjati »Prim. dnevniku«, zakaj so naše vesti tako skope. Nam gre za to, da se na Tržaškem razmere v političnem delovanju katoliških ljudi razčistijo. Nismo pa glasilo nikake tržaške politične stranke in tudi nismo bili nikoli za kaj takega naproseni. Zato ne bomo poročali o osebnih spremembah, kadar to ni potrebno pri našem načelnem razmotrivanju o tržaškem javnem življenju. Še manj smisla bi imelo, razpravljati s komunističnim listom o programih ene ali druge stranke, ki se ima za krščansko socialno.

Darovi za sklad L. Kemperla

Selan Anton 1000 lir.

Za SLOVENSKO SIROTIŠČE

N. N. Gorica 6000; namesto cvetja na grob prerano umrle Marije Dornikove znanci s Placute 1000; N. N. namesto cvetja na grob Marije Dornikove 500 lir.
Prisrčen Bog povrni!

namesto da bi lazil po zapuščenih stezah in iskal tatove in razbojnike. Sreča, da imam dobra usesa!... Drugače bi že jutri romal vklejen v mesto in bi moral dajati odgovor, koliko zajcev sem že končal. Lepa reč!... je premišljeval Andrejček.

Nenadoma mu je šinila v glavo objestna misel.

Splazil se je tiho kakor mačka k spečemu orožniku, oprezno prijel za čelado, jo stisnil pod pazduho, zlezel iz senika in po prstih stekel proti vasi.

Za zajca mu ni več bilo. Stiskal je pokrivalo k sebi in tekkel proti vasi vesel, da se mu je tako nenadoma ponudila prilika, da tudi on pokaže orožnikom, kaj zna.

Na križišču pred vasio je dobil še dva fanta, Krapežvega Toneta in Godečvega Franceljna, ki sta se odpravljala spat.

»Ali si zopet za zajci?« sta pozdravila Andrejčka, ko je stopil k njima.

»Ne, nocoj sem lovil druge zverine. Če prisežeta, da me ne izdata, vama povema. Fanta sta obljubila, da ne povesta nikomur niti besedice, in Andrejček jima je pokazal čelado in povedal, kako jo je dobil.

Veselo je bilo veliko.

»Ta klobuk je vreden več kakor deset

IZ JUGOSLAVIJE

ODKRILI SABOTERJA DRŽ. ZADRUGE

ZVEZA KOMUNISTOV V KRIZI

Ze zadnjič smo pisali, da je prišlo do sabotažnega dejanja na državni kmetijski ekonomiji na Lavrici pri Ljubljani.

Organ državne varnosti, t. j. UDBA, je odkrila storilca v osebi Jožeta Drobež, ki je upravniki te ekonomije.

Imenovani se bo moral zagovarjati pred ljudskim sodiščem radi zastrupitve 6. parov konj in 77. krav. Imenovani je prinesel domov 5 kg svinčene arzenata, ki je za uničevanje raznih rastlinskih žuželk, ter dal navodila svojemu podrejenemu, da mora imenovani arzenat pokrmiti živini. Kaj ga je privedlo do tega koraka, se ne ve.

SMOLO STA IMELA

UDBA je prišla v Slovenijo bivšega domobranca Alojzija Pernetu, ki je živel v Avstriji ter je prišel v Slovenijo ob priliki smučarskih tekem na Planici s potnim listom. UDBA ga že temeljito pripravlja na to, da bo vse priznal pred ljudskim sodiščem.

V Mariboru pa je že bil sojen bivši četniški podoficer iz »Zmagoslavnega« odreda Milan Logar. Imenovani je živel v Mariboru, pod drugim imenom. Šele letos so ga ljudje prepoznali.

OSTALI SO V SVOBODI

Naša državna odbojarska reprezentanca se je nahajala v Portugalski, kjer je gostovala nekaj tednov. Vrnila pa se je domov brez kapitana grupe in enega igralca. Zadnja dva sta namreč zaprosila za politični azil.

Nekaj sličnega se je tudi zgodilo z jugoslovanskim prvakom tenisa, ki je več kot mesec dni gostoval v Franciji. Na poti v domovino skozi Italijo se je odločil, da se ne vrne več in je zaprosil italijanske oblasti za politični azil.

Manj sreče pa je imel neki Hrvat, ki je tudi nameraval izbrati si svobodo. Skril se je pod vagon med osi vlaka »Orient Express«. Vse je šlo gladko do Jesenice, toda na Jesenicah ga je UDBA pri pregledu vlaka našla in zaprla.

S TRŽAŠKEGA

Marijini dnevi v Dolini

Po mestu in deželi se vsrjo enotedenske slovesnosti marijanskega leta. Sedaj pride na vrsto Dolina. Začnemo na evetni četrtek zvečer in končamo na veliki četrtek zjutraj s slovesno mašo »De angelis«, ki jo bodo prvič peče naše deklice. Ti marijanski dnevi, ki so pri nas ponovitev misijona, imajo velik namen duhovne obnove vse župnije. Pobožnost se bo vršila vsako jutro in zvečer ob osmih. Vmes bodo stanovske konference v dvorani kakor bo razglašeno. Na evetni petek bo po stari katapanski navadi velikončno spovedovanje na Prebenegu; govornik: ž. g. Vidmar.

Dolinčani se priporočamo našim sosedom in znancem v molitve, da bodo ti dnevi obrodili pravi velikonočni sad v naših dušah in nas tako najlepše pripravili na praznik vstajenja. Sami v ta lep namen molimo, vsako soboto, ko imamo ves dan adoracije v cerkvi. Od jutranje maše do večernega blagoslova se vrstimo v polurni

Prvič, odkar vlada komunistična partija našim narodom, je zšla v težko situacijo. Partija je razcepjena na tri dele: Djilasovi, titisti in kominformisti. Dokaz, da partija preživlja zelo resno krizo, je, da je lani štela okrog 800.000 članov, letos pa le še 700.000. Okrog 75.000 članov so morali izključiti iz partije.

Mnogi razumniki-partijski podpirajo Djilasa in njegovo idejo, dočim so se bivši nepismeni ali vsaj ne višje izobraženi oficirji tesno oklenili Tita, ker vedo, da je njihova rešitev v podaljšanju birokratičnega življenja na račun delovnega ljudstva. Josip Broz se je zaradi te težke situacije odločil za četrti plenem Zveze komunistov, ki bo v začetku tega meseca.

Vse kaže da se bo Tito na tem zasedanju ponovno trdno povezal z bivšimi kominformisti ter jim bo odpustil vse grehe, da bo tako lahko kos Djilasovim somišljenikom. Dokaz za to je tudi primer generala Ramovša (kominformista), ki je bil več let izključen iz vojske in zaprt, sedaj pa so mu spet poverili važno funkcijo. Kako dolgo se bo še posrečilo Titu vziti baroko, je veliko vprašanje, kajti Djilas postaja med jugoslovanskimi narodi vedno važnejša oseba, dočim Titov ugled zelo pada.

DUHOVNIKI V ZAPORIH

Kljub temu, da je bilo lansko leto amnestiranih okrog 100 duhovnikov, se jih v UDBI-nih zaporih še vedno nahaja 158, od teh je 124 katoliških, 24 pravoslavnih in nekaj muslimanskih. Na Reki sta bila pred kratkim obsojena 2 kat. duhovnika na več let ječe, ker sta nagovarjala duhovnike, naj se ne vpišejo v Cirilmetodijško društvo.

Beogradska vlada je začela Kominformu na ljubo vračati politične begunce, ki so pribežali iz satelitskih držav. Tako je n. pr. vrnila bolgarskega pilota poročnika Steljana Georgijeva, ki je pribežal z avionom. Vrnila je avion in njega. Nadalje je vrnila političnega prvaka Predova, ki je tudi pribežal, in še mnogo drugih. To je nov dokaz, da je Tito na najboljši poti, da postane ponovno ruski satelit, tudi formalno, kajti v bistvu je že...

molitvi pred Marijinim oltarjem in tako mislimo nadaljevati skozi vse marijansko leto. Kjer tudi tako delate, bodite vsako soboto, na Marijin dan, v duhu združeni z nami.

Sveti Ivan

Spored Marijinega tedna od 4. - 11. aprila 1954.

(Od tihe do oljne nedelje)

Na tiho in oljno nedeljo slovenske pobožnosti in govori ob 7., 10. in 16. uri.

Med tednom so te pobožnosti in govori ob 6.30 in ob 20. uri.

Prve tri dni v tednu bo tudi 40-urna pobožnost.

V četrtek 8. aprila bo sv. maša in svetlo obhajilo za bolnike, in sicer ob 10. uri, če ne bo drugače oznanjeno.

Isti četrtek ob 20. uri bo slovesen križev pot po ulicah Pagliaricci — med novimi hišami — Doecie za slovenske vernike. Verniki v sprejedu nosijo prižgane plamenice.

vem cvetju ob poti, se je v resnici začela in rekla: »Oho! Nato se je začela smejeti na vse grlo, da je pogledal iz hiše tudi oče Komar.

»Kaj se na tešče tako smeješ, deklica?« se je osorno obregnil.

Za smehom, ki ji je prisilil solze v oči, je dekleta stegnilo roko in pokazalo v vrh prvega kostanja: »Glejte, oče, glejte — od smeha se zadavim...«

Komar je uprl oči v kostanj.

»Presneta reč, lepo so ti ga napravili... Da se jim ljubi!« je dejal in tudi njemu so se raztegnila usta na smeh.

»Ali ne, oče? In celó svetlo žandarsko kapo ima! Kaj bi rekel Holter, če bi jo videl!« se je smejala dekleta.

Vrh kostanja se je kosatil mogočen slaminat mož, se zibal v jutranji sapi in se mogočno opiral na grablje v desnici, ki jih je imel namesto puške in tiščal k sebi bridko sabljo, ki so mu jo bili fantje bogve odkod pripravi in potisnili v leso, ni kolee leve roke.

Iz hiše sta prišla še Komarjeva mati in mali Pavle in oba sta se zasmejala, ko sta ugledala čudnega stražarja.

»Vrag vedi, kje so dobili orožniško pokrivalo?« je slednjič začel ugrabit Komar.

ALOJZIJ REMEC:

Andrej Košuta

POVEST

»Čudno, da gre ta žival na drevo... Vprašal bom svojega prijatelja profesorja, ali zna zajec plezati. Jaz bi rekel, da ne...«

Matiček je pogledal in se jezil na onega, ki ga je spravil v tako veliko zadrego, a vendar je vodil gospoda k drugemu zajcu, ki ga je bil nastavljal. Tisto leto je dobri gospod ustrelil na Golem brdu prvič v življenju tri zajce.

»Odkar so bili orožniki v Dolgi vasi, so postali golobrdski fantje oprezniji. Zajci so imeli mirnejše življenje, le Andrejček jih je preganjal s staro strastjo. Bog vedi kje je bil staknil kratko puško, ki jo je lahko razbil na dva kosa in jo skril pod suknjič.

S to puško je hodil na lov v dovoljenih in nedovoljenih časih; nastavljal je tudi pridno žanke in bil vedno pripravljen, da se mu vse srečno izteče. Vedel je sicer, da bo lahko za zajčjo smrt huje kaznovan, kakor če bi koga ubil — a strast je strast.

Tako je tudi v medli ponedeljkovi noči, par tednov potem, ko je bil prišel iz zapore, oprezno koračil proti županovemu seniku nad vasio, da tam skrit počaka zajca, ki ga je že parkrat videl, ko je tekkel iz gošče preko majhne senožeti proti njivam za potokom.

Prvi krajec je svetil nizko za obzorjem, ko je prišel Andrejček k seniku in začel tuhtati, za kateri vogal bi se postavil na prežo. Misli je že sesti na kamen pred vhomod v senik, ko je zaslišal iz njega enakomerno sopenje. Prvi hip se je prestrašil in že mislil bežati, a radovednost mu ni dala, da ne bi pogledal, kdo si je postlal na mehkem senu. Človek, ki je tam spal, se ni zbudil. Andrejček je zlezel bliže, napejal oči in si ni mogel verjeti. Puška, sablja, orožniška čelada... Bolj ko je Andrejček buljil v poltemo, bolj mu je utripalo srce. V seniku je spal orožnik. Odpel si je bil čelado in jo položil zraven sebe, puško pa je držal v rokah.

»Gorje, če se zbudi!« je šumelo Andrejčku po glavi. Kakor okamenel je bil in se ni več upal ganiti, ko je spoznal, kdo spi v njegovi bližini par pedit od njega.

V Dolgi vasi je bil večeraj ples, orožnik se je nemara tudi pridno vrtel in sedaj spi,

